

JUANES EDO BAI KURUTZERAINO

Ikusgai hunek baditu 5 zathi. Homen ez dugu emaiten irugarrena baizik. Nahi izan dut erakutsi nola eskualdun gazte suhar bat Jainkoak beretu duen ..zombat kalapitarren ondotik, eta zombat zalaparta. Juanes jite bortitzeko mutikoa da, bere jaidura erakitueta errebelatua bainan Jainkoak kitzikatzen duena, barne gaitzeko mutikoa baita.

.....

N.B.- Jesus eta Juanes mintzo dizelarik, seinua edo eresiak, batzuetan charamelan, bertzetan burrunban, hitz-aldien araberakoak.

JUANES
edo
BAI...KURUTZERAINO.

(Juanes sartzen da elizan eta erdi ahapez, ur benedikatu untziari kontra...)

Juanes - Jauna, Jauna, ezindua naiz!
Jesus - Juanes! (Jesusen boza ezti ezti eta emeki)
Ju. - Zertaratu nauzu, Jauna, zure eskuetarik erori buztina mokor zure erhi maitagarriek orhatua, horra nun zar-piltzen duzun.
Jes. - Juanes!
Ju. - Biñi nud dut, ldx, bertsek bezala, nere homere-

tzi urtheen elde guziaz, zuk eman gorputz eta arimaz... bairnan (bularrak jez) hor senditzen dut zure galdea bertze zer-baitetara. Bizi nahi dut, Jauna, bizi.

Jes. - Juanes! Ni nuk Bizia, Ni biziaren ithurria. Bizia eman deat ez heure jaidura hezgaitz guzietan chahutzeko, bainan berriz neri, bihotzez eskaintzeko.

Ju. - Bat batean senditzen dut ni baitan, Jauna, mundu guziaren inharresteke indarra, bainan ere nire barnenean entzuten ditut ehun mintze eta nahikari. Jauna, zer arrabetsa ni baitan!

Jes. - Haurra, jabalzkik nahasmendu heriek guziak. Bada-kik, Juanes, nahasmendua, debruaren lana dela. Debruaren izpiritua: herra, urradura, eldar itsu eta abre ilhunbe eta jaiduren kasaila gabarrabotsak; Jaunaren izpiritua: argia, eztitasuna, amodica.

Ju. - Jauna, burua galdua dut, ez dakit geiage norat je; alderdi guzietan pairua dut kausitzen; neure larru hertsu hunen barnean higitzen banaiz eskuin edo ezker, ez dut neure burua baizik kausitzen; denetan ni, preso, niauren baitan, argirik eta gochorik gabe. Jauna, hori ez dakizu zer den: bere burua nun nahi eta aldi oro joitea, okaztatze-raznokean... Niauren esklabo naiz, ene jaidura beltzen mutil, ene larrua ene inguruan, murru ezin zilatuzko bat bezala. Jauna, galdua naiz ni baitan.

Jes. - Hobe, Juanes, hobe. Hola ikasiko duk nitarateko bidea, aztaka, itsuaren gisa. Juanes, ikusteko, idek athea, zabalzak athea.

Ju. - Bainan nun dut athea. Ez dut neure etcheke athea nehoiz ikusi. Ez daut nehok nere etcheke athera bidea erakutsi. Jauna, othei, erakuts zadazu nere etcheke athea.

Jes. - Bai, nik deat erakutsike heure baitarako athea. Nik erakutsike argirateko leihoak... zeren, Juanes, leihoak hetsirik bizi haiz. Ez dakik zer den argia, nitarik jalgi argia, bertzetarik jalgi bozkario argia. Ilhunbetan bizi haiz, eta argiarentzat egin hut, betidanik, ene amentsik ederrenean. Bai, Juanes, ene bihotzaren gainean bozkarioarentzat egin hut.

Ju. - Noizko, noizko izanen da ba bozkariozko bizi hori. Ez dut orai artean karatsa baizik jastatu. Noiz argituko dautazu etchea.

Jes. - Nahi dukanean, Juanes; hire argia, hire bozkarioa ni nuk, ni bakarrik...eta ez hi. Errak, ene Juanes, udaberrian, landa erlatchean, lore urdin choragarria bere chilkotan kurumilkatzen bada iruzkiari hui eginez, zer izanen da haren ezpain chaia burchoragarrietaz eta haren geroko fruitu gochoez? Aldiz ahea chabalik, gocheki badago iruzkiaren irri perekari burrupaz, zer gochoa udaberriko astiri eztian, zer uzta nasaja udako iruzki gordinean, zer zohitze gozoa larrazkeneko hege hats epelean. Juanes, beha zak lore urdin pollitari eta egin gogoetak.

Ju. - Jauna, beraz lore horren pare behar dut iruzkiari zabalik egon?

Jes. - Bai, Juanes, eta gogoan sartu bozkarioa hitarik kanpo dela. Zerua ez duk hi baitan. Aspaldian ohartua haiz hunst auzerria eta odolotan jin izanez geroz. Heure gaitz guzien ithurria, alau baiz Juanes. Zerua hitan kausitzea uste ukau duk. Ez, hire zerua asteak izana dituk.

Ju. - Eoin beste, Jauna, ez dut nehor ezagutzen nardatzen ez nuenik. Bertzetan ez dut bihotzmin eta etsirik baizik atzeman, niauren baitan bezala...Denetan esker gabea!

Jes. - Sinets nezak, Juanes, hire zerua Ni nuk, Ni eta hire mundutar lagunak, denak ene anaiak baitira. Heure burua behar duk ahantzi ene kausitzeko. Heure buruaz behar haiz gabetu, neretzat.

Ju. - Nik gabetzea bairik ez dut gogoan eta zuk gabetzea dautazu argitzen...

Jes. - Juanes, heneretzi urtheko Juanes, ene beldur hiza?

Ju. - Es, es Jauna, hain zira alta bortizki mintzo, bainan hain eztiki.

Jes. - Juanes, heneretzi urtheko ene Juanes, hire mundutar lagunak beldur hiza?

Ju. - Jauna, badakizu ezetz, zure anaiak direnaz gain eta zure gorputzeko haragia.

Jes. - Juanes, hemeretzi urtheke ene Juanes maitea, neure buruaren beldur biza?

Ju. - Bai Jauna, bai, neure itchurak nu izitzen, izitzen eta asarretzen, ez baitut neure itzala ere ikusten ahal nihauri kontra oldartu gabe. Nihaturen burua dut hastiatzen oroz gainetik.

Jes. - Bai hastiatzen eta itsutuki maitatzen hiauren alderako amodio ekaitz herrek ez baitu zimendu gabeko itzal bat baizik besarkatzen...heure etche zokoan hazten dukan Juanes zahar gizotso bat baizik, gutizia nahasiz apaindua.

Ju. - Bai Jauna, Juanes zahar herren beldur naiz.

Jes. - Ederki, Juanes, ederki.

Ju. - Nihau, nihau ene aunte guzian jainkoa ni...

Jes. - Juanes, nahi duk, eginon diagu lan elorre elgarrekin. Nahi duka bidean lotu enekin.

Ju. - Nolaz ez Jauna...zerbeitak aspaldian zu genat nahi ala ez bezala, eremaiten nu. Aspaldian ni baitan, barna, lur pez, zure aitsur piko esti eta iraunkorra hauteman dut lanean, zure izar dirdira ohumpaila, ezin hila izan dut ene herkoil... Jaun ilhunbetan, zure mintzoaren oihartzuna ezin tapatu ahal izan dut, ene jaidura tzarren hisi eta gataskek...Betidanik, orai ikusten dut zure argitarat, neure etchea errebelatua izana gatik, ez bada mintzinka, bederen gibelka zuri buruz egia dut hurrats, zu baltsaira ene barneko biluruen esteka hesola. Jauna, bai, zuri buruz ilhunpogan, debruaren gatetan, bainan zuk lilluraturik.

Jes. - Juanes, nahi duka Neri segitu; hire hurratsak ene hurratsetan, biak elgarrekin.

Ju. - Bai, Jauna, huna nizan guzia, ene bi besoak ilhunpe indarren herrokatzeko, ene bi zangoak, mundu guzian, zure dezuaren hedatzeko. Euren oso osoa, zure ahurrean. Nere hurryatsak zure hurzotsetan, biak elgarrekin.

Jes. - Juanes, nahi duka zinet neri segitu, nahi duka zi-

nez hire bizia ene bizian galdu, hire izaitte guzia ene izaittera ichuri, batasun osoenean, gure lau begiak hel-buru berari. Gure lau besoak golde beraren gidarretan finki lotuak, gure lau urratsak ilao berean landuak, ene aitaren, gu bien aitaren alhorrean.

Ju. - Bai Jauna, nahi dut, gogotik, zurekin nolaz ez?

Jes. - Juanes, nahi duka zinez eta betikotz neri segitu, bururaino. Buruan badaukik zer den, badaukik nola itzatu nuten kurutzean. Kurutzeko odolean hut heure aztaparretarik kendu, kurutzeko odolaz mundu guziaren lohia estali, kurutzeko odolaz bekatu bilakatu gizonak, Jainko seme egin. Ene iruzkian, kurutze egurrari kontra duk hire arima lilituko, odolaren koloreaz.

Ju. - Jauna, hitz honek izigarriak dira; nork lezaske onhar.

Jes. - Ez izi Juanes, hirekin izanen nuk, hitzeman deat. Ni aintzinean, hi ene ondotik, biak elgarrekin, hire hurratsak ene hurratsetan; elgarrekin lan ederra eginen diagu, Juanes ene anaia, lan ederra. Elgarrekin eskainiko diagu gure lau besoan puntan bekatu eta nigarrezko mundu derpe hau, elgarrekin lantuko gure aitak eni eman uzta landa, elgarrekin joanen gitur athez athe hi iduri muthiko bihotz lerdan eta eskainkorren bila. Enekin, Juanes, nahi duka mundua salbatu...nik bezala heure bizia eskainiz?

Ju. - Oro, oro Jauna zuretzat...bainan hiltzea, hiltzea...niri nahi dut bizi, ametsi urthetan, nahi dut bizi.

Jes. - Egia, bizi behar duk. Ez deat hire odoleko bizia galdegiten, bainan hi baitan hein arthoski hazten dukan bekatuzko bizi hori. Bizi enganakor hori hilik behar duk ni baitan sortu, bigarren aldikotz sortu, gero ni baitan hil eta hitz deat, egiazki, orduan ni baitan piztuko hizala heure gogo laburrak asmatzen ahal ez duen argi eta gozo batean. Heure buruari hilez, haiz ni baitan biziko...eta heure burua, egiazko Juanes, betidanik ene amodioaz amestu dutan Juanes hura, ni baitan duk kausituko.

Ju. - Jauna, ene Jauna, harritua nago...galda dezadazu

zuretzat bizitzea, zuretzat izaita michionest mundu zoko batean edo zu gegoan eta bihotzean, lur guzia punpez punpe murriztea; hori gogotik Jauna zuretzat. Bizi nahituz bizi, nere zainetako odolaren bizi nasiaz... othoi ez hiltzerik aipa.

Jes. - Juanes, oachtean ideki atea berriz hetsi duk. Heure ilhunpeak maiteago dituk, ene argia baino. Garbiki, noiz arte duk, gu bier artean, athe hori gaketuko. Maite banuk, Juanes. athera hadi kanpora, argira.

Ju. - Huna, Jauna, huna, zure argian ez dut geiago zu baizik hautatzen ahal, neure gauean nihau baizik hautatzen ahal ez nuen bezala. Atchik nezazu ene etchetik kanpo, zure iruzkian, zure begiez beha dezatan, zure begietaz ikusiz baizik ez baitu nehorik ez deusek bere egiazko begitartea.

Jes. - Ederki, Juanes... orai emazkik oinetan oski ferratuak, gerrian larruzko gerrikoa, buruan bonet beltz zabala eta bizkarrean ene kurutzea. Maika Juanes!! Enekin, biek elgarrekin salbatuko diagu mundua. Lotsa hiza?

Ju. - Bai, Jauna, lotsa naiz... zangoan min dut, zangoak piztuak ditut. Eta behazu, Jauna, bideko harri zorrotzak, bide bazterreke suge murrizak, udako sapa dorpea, neguko ipar haize eta elurteak. Jauna lotsa naiz, ez dezaket, ai, amor emaiten dut. Barka, barka.

Jes. - Juanes, Juanes! bakarrik utziko nuk beraz, bakar bakarrik ene kurutze piztuaren karreatzeko. Alo Juanes!

Ju. - Nahi duzuna, bainan hori ez; zure kurutzea piztegi da ene sorbaldentzat. Badakizu, Jauna, chume egin nuzu. Bezkaria dautazu hitzeman eta orai joan behar dutala, neure buruari uko egin behar dutala. Barka... ez dezaket, ez dezaket...

Jes. - Bizirik ederrena deat eskaintzen, bizirik nasaie-na. Enekin zeren faltan izanen naiz, nitarik kanpo deus ez denaz gain. Juanes bahaki zer deatan eskaintzen eta zeri hizan hoin itsutuki lotzen.

Ju. - Jauna, bainan, oro uztea zu segitzeko, nihaturen burua buluztea... Zere at nahi dut bizi, aian hiri!

Jes. - Juanes, enetzat bizitzea, ederki duk. Enetzat bizitzea ederkiago. Baina enetzat egun guzietan hilez bizitzea, hori ezin ederkiago.

Ju. - Bai, Jauna, enetzat sobera eder...

Jes. - Hori deat galdegiten, Juanes, enetzat egun guzietan hilez bizitzea.

(Biak apur bat ichilik)

(Juanes, ezindua, besoaz begitartea gordez, aheratsen da elizatik).

Etchehandy Marcel

Belokeke beneditanoa

